

มธ.ตัวแทนชิงแชมป์อวกาศนานาชาติ

ดร.จุฬารัตน์ ตันประเสริฐ รองผอ.สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เปิดเผยว่า สวทช.ร่วมกับองค์การสำรวจอวกาศญี่ปุ่น หรือแจ็กซาจัดแข่งขันโครงการ The 4th Kibo Robot Programming Challenge โดยใช้ภารกิจการแข่งขันเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในระบบจำลองหรือ Simulation ควบคุมหุ่นยนต์ ผู้ช่วยนักบินอวกาศAstrobeeเพื่อแก้ไขสถานการณ์ แอมโมเนียรั่วไหลภายในสถานีอวกาศ โดยคัดเลือกผู้ชนะเพียง 1 ทีมที่ทำคะแนนได้ดีที่สุดจาก 182 ทีมทั่วประเทศเป็นตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมการแข่งขันรอบชิงแชมป์นานาชาติ ผลการแข่งขันปรากฏว่า ทีมชนะเลิศได้แก่ ทีมกาแล็กติก 4 (Galactic4) จากสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ (มธ.) ได้เป็นตัวแทนประเทศไทย เข้าร่วมการแข่งขันรอบชิงแชมป์นานาชาติ ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงเดือน ต.ค.2566 โดยรอบชิงชนะเลิศ ทุกคนจะสื่อสารตรงไปที่สถานีอวกาศนานาชาติซึ่งมีนักบินอวกาศเป็นผู้ควบคุมการแข่งขันและได้สัมผัสกับศูนย์อวกาศสึกุบะซึ่งเป็นศูนย์ปฏิบัติการขององค์การสำรวจอวกาศญี่ปุ่น

นายทาเคฮิโระ นากามูระ ผอ.องค์การสำรวจอวกาศญี่ปุ่น สำนักงานกรุงเทพฯ กล่าวว่า การแข่งขันรอบชิงแชมป์นานาชาติจะถ่ายทอดสดมาจากศูนย์อวกาศสึกุบะ (Tsukuba Space Center) ประเทศญี่ปุ่น หวังว่าจะได้รับประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลงานและการทำงานในอนาคตต่อไป.

ความรุนแรง 'เอลนีโญ' 66 'ภัยแล้ง' 15 เดือนที่ต้องรับมือ

'เอลนีโญ' ปี 2493-2566

74 ปีโลกเผชิญเอลนีโญ รุนแรง	รุนแรง	รุนแรงมาก
26 ครั้ง	5 ครั้ง	3 ครั้ง
เอลนีโญ 45 ปี	ต่อเนื่อง 2 ปี ติดกัน	ต่อเนื่องสูงสุด
7 ครั้ง	7 ครั้ง	6 ปี
ภาวะลานีญา 25 ครั้ง		
แบบรุนแรง		
7 ครั้ง		
ลานีญา 38 ปี	ต่อเนื่อง 2 ปี และ 3 ปีติดกัน	ต่อเนื่องสูงสุด
3 ครั้ง	3 ครั้ง	8 ปี
มีทั้งเอลนีโญ และลานีญา 13 ปี		

เอลนีโญในไทย
เกิดขึ้นปลายเดือนมี.ย. 2566
สภาพร้อนแล้ง
เอลนีโญเกิดมากที่สุด
15-19 เดือน
ความรุนแรงระดับ
Strong IIa: Very Strong
รุนแรงและรุนแรงมาก ความรุนแรงลดลง
ก.ย.-พ.ย.2566 ม.ค.-ก.พ.2567
มี.ค.2567 จะเข้าสู่ภาวะปกติ

การรับมือเอลนีโญของไทย
ไทยมีปริมาณฝนน้อยและฝนมาก **ชัดเจนได้**
ภาคการเกษตรใช้ **40-60% ของปริมาณน้ำ**
ปลูกพืชใช้น้ำน้อยหรือใช้วิธีการปลูก **เปียกสลับแห้ง**

● ชุฬพร อร่ามบุตร
qualitylife4444@gmail.com

กรุงเทพธุรกิจ ● ปรากฏการณ์ "เอลนีโญ (El Nino)" ได้เกิดขึ้นแล้วในประเทศไทยตั้งแต่ปลายเดือนมี.ย. โดยเอลนีโญ หรือสภาพร้อนแล้ง คือ 1 ใน 3 รูปแบบของสภาพอากาศโลกที่วนเวียนเป็นวัฏจักรก่อให้เกิดสภาพอากาศเลวร้ายอย่างอุทกภัยภัยแล้ง หรือการรบกวนสภาพอากาศในหลายภูมิภาคของโลก โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทย ซึ่งมีเศรษฐกิจเน้นเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมบริการ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ประกาศว่าประเทศไทยเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญ อาจทำให้หลายพื้นที่ได้รับผลกระทบทั้งฝนทิ้งช่วง และน้ำท่วม พร้อมขอความร่วมมือให้ทุกหน่วยงานติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิด จัดทำแผนจัดสรรน้ำและการเตรียมแหล่งเก็บกักน้ำสำรองไว้ให้ใช้ได้มากที่สุด

คาดเอลนีโญเกิดมากที่สุด15-19เดือน
สภาพอากาศและแนวโน้มปริมาณฝนของประเทศไทย กรมอุตุนิยมวิทยา ระบุว่าหลายปีที่ผ่านมาเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ สลับไปมามีผลต่อร่องฝนทำให้ฝนมากผิดปกติหรือฝนน้อย เอลนีโญมี 3 สภาวะ คือ ร้อน เย็น และช่วงที่สภาวะเป็นกลางแต่ละแบบส่งผลกระทบบต่างกันซึ่งเอลนีโญในสภาวะร้อนจะเกิดขึ้นเป็นวงจรทุก 2-7 ปี โดยน้ำอุ่นจะเคลื่อนตัวขึ้นมายังผิวหน้าใกล้กับบริเวณชายฝั่งของอเมริกาใต้ก่อนจะแผ่กระจายไปทั่วทั้งมหาสมุทร ทำให้บรรยากาศของโลกอุ่นขึ้น
ดร.สมชาย ไบม่วง กรรมการสภามานักอุทกวิทยาไทย กล่าวว่า ปี 2566 ปรากฏการณ์เอลนีโญ เริ่มเกิดมาตั้งแต่ปลายเดือนมี.ย.ที่ผ่านมา และเห็นชัดเจนในเดือนก.ค. ซึ่งตามคาดหมายของหน่วยงานศูนย์ภูมิภาคอากาศสหรัฐอเมริกา เอลนีโญ จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องไปจนถึงเดือนมี.ค.2567 โดยความรุนแรงจะอยู่ใน

ระดับ Strong และ Very Strong จะรุนแรงและรุนแรงมากในเดือนก.ย.-พ.ย.2566 และจะลดลงในเดือน ม.ค.-ก.พ.2567 ก่อนเข้าสู่ภาวะปกติในเดือนมี.ค.2567
เอลนีโญ ในครั้งนี้จะเกิดขึ้นไม่เกิน 15 เดือน ซึ่งสอดคล้องกับสถิติที่ทีมวิชาการ กรมการสมาคมนักอุทกวิทยาไทย ได้วิเคราะห์จากข้อมูลเอลนีโญ 72 ปี ความยาวนานที่เคยเกิดขึ้นจะไม่เกิน 19 เดือน และเมื่อเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์เอลนีโญกับวิเคราะห์ปริมาณฝนทั้งระดับประเทศและรายภาค พบว่า ปี 2565 ตั้งแต่เดือน มี.ค.-มิ.ย.2565 ปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่าปกติแต่น้อยกว่าเดิมไม่มาก และปริมาณน้ำฝนจะเพิ่มขึ้นในเดือนส.ค.-ต.ค. ซึ่งในช่วงนั้นบางปี อย่างปีที่ผ่านมามีฝนมากกว่าค่าปกติ
ภาคการเกษตรใช้น้ำมากที่สุด 40-60%
การประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตของผู้คน "ภาคการเกษตร" เป็นภาคที่ใช้น้ำ

มากที่สุด โดยจะใช้ 40-60% ของปริมาณน้ำที่มีในประเทศ ที่ผ่านมา หน่วยงานที่ดูแลการบริหารจัดการน้ำได้มีมาตรการกำหนดพื้นที่ปลูกพืช ทำนา ทำไร่ และแนะนำการปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย หรือใช้วิธีการปลูกเปียกสลับแห้งส่วนภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและโรงแรม อุตสาหกรรมบริการ หรืออุตสาหกรรมภาคขนส่ง ฯลฯ ทั้งนี้ การบริหารจัดการน้ำหรือการใช้น้ำอย่างประหยัดก็ยังคงเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนที่ต้องช่วยกัน

ปัจจุบันการบริหารจัดการน้ำจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ น้ำบนฟ้า จะเป็นหน้าที่ของกรมอุตุนิยมวิทยาในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาสร้างแบบจำลอง ที่ค่อนข้างแม่นยำและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เมื่อน้ำบนฟ้าตกลงมาบนดิน กลายเป็นน้ำหน้าดินทางกรมชลประทาน ซึ่งมีเทคโนโลยีทันสมัย แปลงน้ำบนฟ้ามาเป็นปริมาณน้ำบนดิน มีการใช้ระบบไอโอที มีเครื่องตรวจวัด จะแปลงเป็นน้ำทำปริมาณเท่าใด และจะต้องปล่อยน้ำไปในพื้นที่เกษตรเท่าใด น้ำที่จะใช้ต้องคำนึงถึงการรักษาสีสิ่งแวดล้อมร่วมด้วย มีระบบซอฟต์แวร์ ไอโอเอนแต่ละเขื่อน มีระบบการผันน้ำไปยังเขื่อนที่มีน้ำน้อย เพื่อให้พื้นที่การเกษตรได้รับน้ำในปริมาณที่เพียงพอ

“ตอนนี้มีข้อมูลเกี่ยวกับเอลนีโญจำนวนมาก และมาจากหลายช่องทาง อยากแนะนำประชาชน โดยเฉพาะในส่วนของเกษตรกร ขอให้ติดตามข้อมูลและข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคปฏิบัติจริงๆ เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น มีการวิเคราะห์ ไม่ใช่เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็น ฉะนั้น ขอให้พี่น้องประชาชนอย่าตื่นตระหนก ขอให้ติดตามข้อมูลจากหน่วยงานที่ปฏิบัติเท่านั้น” ดร.สมชาย กล่าว

ถึงเทคโนโลยี ช่วย 'บริหารจัดการน้ำ'

จากสถิติปี 2493-2566 ในรอบ 74 ปี โลกเผชิญเอลนีโญทั้งหมด 26 ครั้ง เป็นแบบรุนแรง 5 ครั้ง รุนแรงมาก 3 ครั้ง เอลนีโญทั้งหมด 45 ปี ต่อเนื่อง 2 ปี ติดกัน 7 ครั้ง และจำนวนปีต่อเนื่องสูงสุด 6 ปี ส่วนภาวะลานีญา 25 ครั้ง แบบรุนแรง 7 ครั้ง ลานีญาทั้งหมด 38 ปี ต่อเนื่อง 2 ปี และ 3 ปีติดกันทั้งหมด 3 ครั้ง จำนวนปีต่อเนื่องสูงสุด 8 ปี ส่วนปีที่มีทั้งเอลนีโญและลานีญา ทั้งหมด 13 ปี

ผศ.ดร.เยาว์ทัศน์ บุญกล้า อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่าเอลนีโญที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อคนทั่วโลกอยู่แล้ว โดยเฉพาะคนในภาคการเกษตรที่จะได้รับผลกระทบโดยตรง ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐคงต้องกำหนดนโยบายในการรับมือเรื่องนี้เพราะหากภาคการเกษตรประสบปัญหาน้ำจะทำให้เกิดผลกระทบต่อผลิตผลทางการเกษตร และเศรษฐกิจของประเทศ

“การบริหารจัดการน้ำ ต้องเริ่มจากการสร้างความเข้าใจและความตื่นตัวแก่เกษตรกรในการใช้น้ำ อย่างการทำนาส่วนใหญ่จะสูบน้ำเข้านา ต้องหากระบวนการปลูกแบบใหม่ หรือใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยบริหารจัดการน้ำให้ใช้น้ำในปริมาณที่เหมาะสมได้ผลผลิตทางการเกษตร เช่น น้ำหยด และสร้างคลองไส้ไก่ ขนเมครกไว้สำหรับกักเก็บน้ำให้มีใช้ตลอดทั้งปี หรือศึกษาเทคนิคการปลูก พืชแบบใหม่ที่ช่วยให้ใช้น้ำน้อยลง” ผศ.ดร.เยาว์ทัศน์ กล่าว

อย่างไรก็ตามแผนในการรับมือเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐนั้น ช่วยได้เฉพาะเกษตรกรที่อยู่ใกล้แหล่งชลประทาน แต่กลุ่มนอกเขตชลประทานกลับไม่ได้น้ำ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนในการบริหารจัดการน้ำ ส่วนการนำเทคโนโลยีเปลี่ยนจากน้ำเค็มมาเป็นน้ำจืดอาจจะสามารถใช้ได้แต่ต้องมีการศึกษารอบด้านเพราะตอนนี้ น้ำทะเลก็มีสารปนเปื้อนมากมายนานาชาติ ภาคการศึกษา มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานเอกชน ต้องพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้สำหรับการต่อสู้ภัยพิบัติทุกรูปแบบ